

Projekt

z dnia 26 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XIV/ /2025
RADY GMINY SADKI**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) w związku art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.), Rada Gminy Sadki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2024, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sdkach za rok 2024

Sadki, marzec 2025 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Sadki i działa na podstawie: Zarządzenia nr 3/90 Naczelnika Gminy Sadki z dnia 2 maja 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach oraz statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Sadki Nr XXIX/76/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Niniejszy dokument stanowi roczne sprawozdanie, które zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

GOPS w Sadkach w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń, m.in.:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2014 r., o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Ustawa z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- Uchwała nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego;

- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego;
- Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym;
- Uchwały Rady Gminy, zawartych umowy oraz porozumienia.

KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura organizacyjna GOPS i zatrudnienie na dzień 31.12.2024 r.:

Kierownik 1 osoba (1 etat)

Główna księgowa 1 osoba (1 etat)

Pomoc administracyjna 1 osoba (1 etat)

Dział pomocy społecznej;

- pracownicy socjalni 3 osoby (3 etaty)
- opiekunki 5 osób (3,125 etatu);

Wspieranie rodziny

- asystent rodziny 2 osoby (1 osoba – 0,25 etatu, 1 osoba na umowę zlecenia);
- wychowawca w placówce wsparcia dziennego - 1 osoba (obecnie zatrudniona na zastępstwo)

Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego i wychowawczego:

- inspektor 1 osoba (1 etat)

Sprzątaczką 1 osoba (0,5 etatu)

Na umowy zlecenia zatrudniamy: psychologa, informatyka oraz opiekunki świadczące usługi opiekuńcze, w tym w formie usług sąsiedzkich. Liczba opiekunek uzależniona jest od bieżących potrzeb w zakresie realizacji usług opiekuńczych. Na czas realizacji programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, zatrudniono również 4 osoby na umowy o świadczenie usług. Również 4 osoby zatrudniono w zakresie realizacji

usług sąsiedzkich.

BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w roku budżetowym 2024 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę **9.655.065,42 zł** z czego:

- ze środków budżetu gminy **1.954.623,10 zł**
- ze środków budżetu państwa: **7.700.422,32 zł**

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie w tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu za 2024 rok według działów i rozdziałów

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy w złotych	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych w złotych
	Dział 851 Ochrona zdrowia	100.000,00	833,60
1.	Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	100.000,00	0
2.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	0	833,60
	Dział 852 Pomoc społeczna	1.563.149,39	1.126.354,74
1.	Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	396.258,14	0
2.	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	138,09	4.012,27

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy w złotych	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych w złotych
3.	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0	19.642,04
4.	Rozdział 85214 zasiłki i pomoc w naturze schronienie dla bezdomnych, zasiłki okresowe	33.834,00 5.458,00	0 42.282,26
5.	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe Bon energetyczny	128.280,42	0 209.146,89
5.	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	0	255.707,20
6.	Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej	665.207,84	241.301,94
7.	Rozdział 85220 Specjalistyczne poradnictwo – Punkt Interwencji Kryzysowej	10.800,00	0
8.	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze specjalistyczne usługi opiekuńcze	297.770,30	77.619,77
9.	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	23.000,00	36.427,60
10.	Rozdział 85295 Pozostała działalność	2.402,60	240.214,77

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy w złotych	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych w złotych
	Dział 855 Rodzina	293.496,70	6.573.253,98
1.	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	0	6.425.839,14
2.	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	0	617,00
3.	Rozdział 85504 Wpieranie rodziny	45.555,55	17.211,69
4.	Rozdział 85508 Piecza zastępcza	245.918,16	0
5.	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0	127.563,16
6.	Rozdział 85595 Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	0	2.022,99
	RAZEM	1.954.623,10	7.700.422,32

Źródło: opracowanie własne

I. OCHRONA ZDROWIA

1. Przeciwdziałanie alkoholizmowi

W ramach tego rozdziału, finansowana jest działalność Placówki Wsparcia Dziennego – „Wesoły Zakątek”. Zajęcia w świetlicach odbywają się w 3 punktach na terenie Gminy: w świetlicy w Radziczu, Liszkówku i Dębionku II. Placówki wsparcia dziennego zajmują się pomocą rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo –wychowawczych na rzecz dziecka. W zajęciach uczestniczą dzieci ze szkoły podstawowej oraz przedszkola pochodzące z rodzin z gminy Sadki. Pobyt dziecka w takiej placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny, wyjątek stanowi sytuacja, kiedy sąd wydaje postanowienie o konieczności uczęszczania dziecka do placówki. Obecnie wszystkie dzieci uczęszczają do placówki dobrowolnie.

Dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego w placówce otrzymują wsparcie w prawidłowo-

wym rozwoju, nabywają umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelują deficyty w nauce, uczą się poprzez zabawę. Mają także możliwość uczestnictwa w wielu atrakcyjnych wyjazdach, warsztatach, festynach, uroczystościach.

W placówce prowadzona jest pomoc w nauce dla dzieci tego potrzebujących np. poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych, przygotowanie do klasówek. Mogą skorzystać ze sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu. Odbywają się zajęcia profilaktyczne, wychowawcze na których w formie zabawy przekazuje się informacje o niebezpieczeństwach, jakie niesie ze sobą uzależnienie oraz promuje się zdrowy styl życia, kształtuje się nawyki higieny osobistej, kultury mówienia, zachowania się w odpowiedniej sytuacji.

Zajęcia przeprowadzane w świetlicy mają charakter edukacyjny i kulturalny. Głównym ich celem jest zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego w sposób wartościowy, tworzenie lepszych warunków harmonijnego rozwoju psychicznego, fizycznego i społecznego, nauka aktywnego spędzania czasu wolnego bez używek, integracja grup społecznych.

Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy uczą się odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogą liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb.

Placówka prowadzi następujące formy pracy:

- zajęcia wychowawcze, profilaktyczne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania: warsztaty twórcze,
- zajęcia sportowo - rekreacyjno- krajoznawcze,
- pomoc pedagogiczną,
- oddziaływanie środowiskowe : działanie integracyjne, imprezy środowiskowe.

Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych we wszystkich punktach jest zmienna, ale zapisanych jest zwykle ok. 43 dzieci w wieku od 5 do 13 roku życia. Obecnie zatrudniamy 1 osobę na zastępstwo na czas usprawiedliwionej nieobecności wychowawczyni, która dzieli swój czas pracy między 3 lokalizacje Placówki. Harmonogram zajęć jest w każdym semestrze szkolnym dostosowany do planu lekcji dzieci, które uczęszczają do „Wesołego Zakątka”. Koszt działalności świetlicy w 2024 roku to 100.000,00 zł.

2. Pozostała działalność.

W rozdziale uwzględniona jest dotacja na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych, niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji obejmuje:

- 1) przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego,

- 2) stwierdzenie spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej
- 3) stwierdzenie braku okoliczności z art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. nie stwierdzono dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową.

Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres do 90 dni.

Wydając decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń zdrowotnych, wykonujemy zadania zlecone gminie, na których realizację otrzymaliśmy dotację celową z budżetu państwa, która została wydatkowana w wysokości 833,60 zł. Liczba wydanych decyzji, za które otrzymano zwrot kosztów w 2024 roku to 5.

II. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej
2. jej przedstawiciela ustawowego
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

W Gminie Sadki na dzień roku 31.12.2024 r. liczba mieszkańców wynosiła 7.073 osoby, rok wcześniej – w 2023 r. - 7.136 osób (źródło: USC w Sadkach).

Wsparciem systemu pomocy społecznej 2024 roku objęte były 142 rodziny, w tym 338 osób. Ośrodek pomocy wydał 416 decyzji dotyczące przyznania pomocy społecznej w różnych formach. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2024 roku były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała i ciężka choroba.

W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2023-2024.

Tabela nr 2. Powody korzystania z pomocy GOPS

L.p	Powody korzystania z pomocy społecznej	Rok 2023		Rok 2024	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	27	48	64	123
2	Bezdomność	5	5	6	6
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	73	8	43
	w tym wielodzietność	9	57	2	11
4	Bezrobocie	49	120	40	98
5	Niepełnosprawność	59	106	55	83
6	Długotrwała lub ciężka choroba	39	56	31	46
7	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	17	57	18	57
	w tym rodziny niepełne	12	35	7	18
	w tym rodziny wielodzietne	3	17	11	39
8	Przemoc w rodzinie	2	7	3	12
9	Alkoholizm	8	11	7	9
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu	5	5	1	1

	karnego				
11	Zdarzenie losowe	0	0	2	6
12	Sytuacja kryzysowa	1	1	0	0

Źródło: opracowanie własne

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej zmieniły się od 1 stycznia 2024 roku i wynoszą:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

W 2024 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wydatków GOPS w 2024 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wydatków w złotych
1	Zasiłki stałe (dotacja)	29	255.707,20
2	Zasiłki okresowe (dotacja)	21	42.282,26
3	Dożywianie ogółem • dotacja • własne	51	59.427,60 • 36.427,60 • 23.000,00
4	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne)	50	33.914,00
5	Schronienie (własne)	4	5.458,00
6	Pobyt w domu pomocy społecznej	9	396.258,14
7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	26	319.167,07
8	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych (dotacja)	25	19.642,04

9	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (własne)	1 kurator dla 4 osób	10.050,00
10	Wynagrodzenie dla opiekuna osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej (dotacja)	1 opiekun dla 2 osób	10.800,00 + koszty obsługi
11	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	7	56.223,00

Zródło: opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W 2024 roku kwota maksymalna zasiłku stałego wzrosła do 1000 zł. Zasiłek stały ustalano w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1000 zł miesięcznie;
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

W roku 2024 przyznano zasiłek stały 29 osobom, wypłacono świadczeń na kwotę 255.707,20 zł.

Tabela nr 4. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2023	2024
Kwota świadczeń w złotych	184.260,88	255.707,20
Liczba świadczeń	323	309

Zródło: opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, a w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W 2024 roku przyznano zasiłki okresowe dla 21 rodzin, wypłacono zasiłki okresowe na kwotę 42.282,26 zł. Wypłacono 92 świadczenia. To zadanie własne gminy, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

Tabela nr 5. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2023	2024
Kwota świadczeń w złotych	45.660,51	42.282,26
Liczba świadczeń	114	92

Źródło: Opracowanie własne

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2024 Ośrodek realizował rządowy program "Posilek w szkole i w domu" na lata 2024-2028. Z tej formy pomocy mogły skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekraczał odpowiednio 200 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1552 zł) lub rodziny (1200 zł). Program realizowany był zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gmina Sadki, a Wojewodą Kujawsko-Pomorskim.

Na realizację zadania ogółem wydatkowano 59.427,60, z tego dotacja stanowiła 36.427,60 zł,

natomiast środki własne gminy 23.000,00 zł. Na zakup posiłku wydatkowano 26.527,60, z tej formy pomocy skorzystały 44 osoby z 12 rodzin, a tym osoby niepełnosprawne, chore oraz starsze, a także dzieci w wieku szkolnym. Pomocą w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności zostało objętych 87 osób z 42 rodzin, na kwotę 32.900,00 zł. Wypłacono 113 świadczeń.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W roku 2024 przyznano pomoc 50 rodzinom, wypłacono 76 świadczeń na kwotę 33.914,00 zł.

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowe i celowe specjalne	2023	2024
Kwota świadczeń	35.186,31	33.914,00
Liczba świadczeń	82	76

Zródło: opracowanie własne

5. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym.

Ze środków GOPS pokryto w 2024 roku koszty pobytu 3 naszych mieszkańców w schronisku. Kolejna 4 osoba trafiła do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w grudniu 2024 r., za pobyt której gminę obciążono już w 2025 roku. W roku sprawozdawczym wydano na ten cel 5.458,00zł. Ośrodek w 2024 roku miał podpisaną umowę na świadczenie usług w formie tymczasowego pobytu z podmiotem udzielającym schronienia osobom bezdomnym - Kujawsko-Pomorskim Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu "Judym". Została zawarta także umowa na

udzielenie schronienia dla osób bezdomnych w schronisku z usługami opiekuńczymi.

Tabela nr 7. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy skierowanych do schroniska dla osób bezdomnych

Pobyt w schronisku dla bezdomnych	2023	2024
Ilość mieszkańców gminy przebywających w schronisku dla osób bezdomnych	3	4
Wydatki za pobyt w schronisku	3.400,00	5.458,00

Zródło: opracowanie własne

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie częściowej odpłatności za mieszkańca gminy. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, zwiększają ich zakres. Jednak istnieją sytuacje, gdy te formy pomocy są niewystarczające i jedynym racjonalnym i bezpiecznym z punktu widzenia osoby starszej lub chorej jest umieszczenie w placówce całodobowej.

W 2024 roku Gmina Sadki ponosiła wydatki związane z przebywaniem 9 osób w domach pomocy społecznej. Koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach w 2024 r. wyniósł 396.258,14 zł. Koszty z roku na rok są coraz większe, ponieważ coraz więcej osób potrzebuje pomocy całodobowej. Wzrastają w bardzo szybkim tempie również miesięczne koszty utrzymania w domu pomocy społecznej.

Tabela nr 8. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Sadki w DPS w latach 2021-2023

Pobyt w domu pomocy społecznej	2023	2024
Ilość mieszkańców gminy przebywających w DPS	7	9
Wydatki za pobyt mieszkańców w DPS	253.006,35	396.258,14

Zródło: opracowanie własne

7. Pomoc w formie usług opiekuńczych

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego.

Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Pełna odpłatność w roku na początku roku 2024 r. wynosiła 28,17 zł. za godzinę, kolejną uchwałą podwyższono koszt realizacji usług opiekuńczych na 32,00 zł. Gmina opłacała także usługi opiekuńcze dla 2 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych, zamieszkujących gminę Mrocza, których opiekunem prawnym jest mieszkanka Gminy Sadki. Usługi te realizował Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczu, z którym podpisano stosowną umowę na świadczenie takich usług.

W roku 2024 Gminny Ośrodek pierwszy raz realizował usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, na które uzyskano dotację z Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Udało się zorganizować szkolenia z zakresu pierwszej pomocy dla 4 osób, które mogły później świadczyć usługi sąsiedzkie. Takim wsparciem od lipca 2024 roku objęto 5 osób, z których niestety 2 zmarły w trakcie realizacji programu. Zrealizowano łącznie 788 godzin usług sąsiedzkich. Całkowity koszt zadania wyniósł 26.568,95 zł, z czego wydatkowano 21.255,13 zł dotacji (80%) i 5.313,82 zł środków własnych (20%).

Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy usług opiekuńczych, w tym sąsiedzkich oraz liczba godzin usług

Usługi opiekuńcze	2023	2024
Liczba rodzin	33	26
Liczba świadczeń w godzinach	7218	8087 (7299 usługi opiekuńcze + 788 w formie usług sąsiedzkich)

Źródło: opracowanie własne

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku stałego. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

W roku 2024 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 25 świadczeniobiorców, opłacono składki na kwotę 19.642,04 zł.

9. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej ustanawiany jest opiekun. Koszt jego wynagrodzenia ponosi budżet państwa, a w przypadku osoby częściowo ubezwłasnowolnionej sąd wyznacza kuratora i koszty wynagrodzenia ponosi gmina, w której mieszka opiekun. W roku 2024 ośrodek wypłacił wynagrodzenie za pełnienie funkcji kuratora osób częściowo ubezwłasnowolnionych na kwotę 10.050,00 oraz za pełnienie funkcji opiekuna osób całkowicie ubezwłasnowolnionych na kwotę 10.800,00. Kwota łączna wypłaty wynagrodzeń w 2024 roku to 20.850,00zł i koszty obsługi.

10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 r. zmieniło rozporządzenie wcześniej obowiązujące rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług

opiekuńczych. Zmianie uległa m.in. tabela odpłatności dla osób objętych wsparciem w postaci takich usług.

W roku 2024 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 7 osób, zrealizowano 556,5 godziny usług na łączną kwotę 56.673,00 zł. Rodzaje terapii, które świadczone w ramach tych usług to terapie: pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna/neurologopedyczna, behawioralna, integracji sensorycznej oraz fizjoterapia/terapia ruchowa, zgodnie z potrzebami osób objętych tą pomocą na podstawie odpowiednich zaświadczeń lekarskich.

11. Dodatki mieszkaniowe.

Dodatek mieszkaniowy to świadczenie dedykowane dla osób, których sytuacja finansowa pogorszyła się lub które ze względu na swoje niskie dochody nie są w stanie ponosić wydatków za lokal. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem z pomocy społecznej dla osób w trudnej sytuacji materialnej. Choć przyznawany jest na sześć miesięcy, wniosek o dodatek mieszkaniowy można ponowić i korzystać z takiej pomocy przez dłuższy czas. Trzeba jednak spełniać kryterium dochodowe. Zgodnie z przepisami ustawy o dodatkach mieszkaniowych, dodatek taki co do zasady wypłacany jest zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za zajmowany lokal mieszkalny. W roku 2024 na wypłatę dodatków mieszkaniowych przeznaczono kwotę 128.280,42. Tego rodzaju świadczenie otrzymało 36 rodzin.

12. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

W 2024 roku realizowano zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sadki liczy 8 członków. W październiku 2024 r. Zespół uczestniczył w obowiązkowym ustawowo szkoleniu, organizowanym przez Kujawsko-Pomorski Urząd Marszałkowski. W 2024 roku Gmina Sadki razem z Zespołem włączyła się w kampanię „Dzieciństwo bez przemocy”. W ramach działań przewodnicząca Zespołu przeprowadziła w Placówce Wsparcia Dziennego – świetlicach „Wesoły Zakątek” zajęcia profilaktyczne o przeciwdziałaniu przemocy wobec dzieci. W dzień finału akcji o godz. 17:00 podświetlono budynek Centrum Kulturalno-Administracyjnego w Sadkach na czerwono na znak sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci. Zespół Interdyscyplinarny promował również największą na świecie kampanię „Białej Wstążki” przeciw przemocy wobec kobiet. Dnia 17 września 2024, Zespół Interdyscyplinarny zorganizował spotkanie prelekcyjne pod nazwą „Przemoc – o tym trzeba mówić!”, na które zaproszono zarówno wszystkich mieszkańców Gminy Sadki, przedstawicieli instytucji z gminy oraz Zespołów Interdyscyplinarnych z Powiatu. Prelegentami byli socjoterapeuta oraz radca prawny.

W 2024 roku prowadzonych było 21 procedur Niebieskie Karty, 5 z nich zostało wszczętych w latach ubiegłych. 16 procedur wszczęto w 2024 roku – 2 wszczęli pracownicy ośrodka pomocy

społecznej, 9 – funkcjonariusze policji, 2 – przedstawiciele ochrony zdrowia, 2 – przedstawiciele oświaty. W 12 przypadkach podejrzewano stosowanie przemocy fizycznej, w 12 przypadkach przemoc psychiczną. Czasami obie formy przemocy były stosowane jednocześnie. W jednym przypadku podczas trwającej procedury spisano drugi formularz NK-A, gdyż miał miejsce kolejny przypadek przemocy. W trakcie roku informację o jednej z procedur przekazano na teren innej gminy z uwagi na wyprowadzkę rodziny. W jednym przypadku po wszczęciu procedury, grupa diagnostyczno-pomocowa rozstrzygnęła o braku zasadności prowadzenia dalszych działań. W trakcie roku zakończono 12 procedur i wprowadzono 9-miesięczne monitoringi.

Liczba osób doświadczających przemocy wyniosła 33, w tym 10 kobiet, 2 mężczyzn i 21 dzieci (12 dziewczynek i 9 chłopców).

Zespół Interdyscyplinarny opracował broszurę informacyjną dot. przemocy domowej oraz danych teleadresowych instytucji pomocowych, która jest aktualizowana minimum 2 razy w roku oraz udostępniana m.in. na stronie internetowej GOPS w Sadkach, a także w 2024 roku była przekazywana do szkół i instytucji na terenie gminy w celu rozpowszechniania wśród lokalnej społeczności.

13. Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową – Podprogram 2023

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dystrybuował żywność dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszej gminy, którzy spełniali kryteria dochodowe.

Początkowo kryteria te wyniosły: do 235% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Z pomocy skorzystało:

- ogółem 366 osób
- w tym kobiet - 162
- mężczyzn - 204
- dzieci do lat 18 – 140
- osoby młode w wieku 18-29 lat- 20
- powyżej 65 lat - 17
- pozostali- 189
- bezdomni – 0

Grupy odbiorców:

- niepełnosprawni - 56
- obywatele państw trzecich (spoza UE)- 0
- osoby obcego pochodzenia, mniejszości -0
- osoby z pozostałych grup - 310
- wydana żywność – 18,327 ton i 8280 litrów

- liczba wydanych paczek - 2149 sztuk
- łączna wartość wydanych artykułów spożywczych – 165 646,61 zł

14. Program ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2024

W 2024 roku Gmina Sadki pierwszy raz przystąpiła do Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Realizatorem był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadek. Pomocą w ramach programu objęto 5 osób. Jedna z nich zrezygnowała w trakcie realizacji programu. Zatrudniono 4 asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością na umowy o świadczenie usług. Zrealizowano 1473,5 godziny usług. Kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystanych na realizację Programu wyniosła: 75.656,30 zł. Gmina nie musiała wnieść do Programu środków własnych.

Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku
- ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej.

Działania podejmowane w ramach programu miały na celu:

- poprawę funkcjonowania w życiu społecznym,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności,
- stymulację do podejmowania wszelkiego rodzaju aktywności i umożliwienia realizowania prawa do niezależnego życia,
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

15. Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK)

Psycholog zatrudniony w ramach umowy- zlecenia udzielał pomocy w ramach działalności Punktu

Interwencji Kryzysowej. Jest to zadanie własne Gminy, finansowane ze środków własnych. W 2024 roku psycholog udzielił 104 porady. Liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologa wynosi 37. Na ten cel wydatkowano kwotę 10.800,00 zł.

16. Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej

W 2024 r. udzielono wsparcia seniorom naszej gminy w formie paczek w okresie świątecznym, dofinansowano także wigilię dla osób samotnych i seniorów.

Wypłacono dodatki osłonowe w łącznej kwocie 231.173,89 zł. Dodatek osłonowy ma na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwało gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Ponadto w 2024 r. wypłacano świadczenie – bon energetyczny, który był wsparciem przysługującym w drugiej połowie roku, czyli od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Przysługiwał tylko gospodarstwom domowym jednoosobowym lub wieloosobowym, które spełniały kryteria dochodowe. Na świadczenia te wydatkowano kwotę 209.146,89 zł.

III. RODZINA

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Podstawowym świadczeniem jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie rodzicielskie.

W roku sprawozdawczym wydano 594 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł. Od dnia 1 stycznia 2016 r. przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Według tego mechanizmu, przekroczenie kryterium dochodowego przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale rodzina ta może otrzymać świadczenia, o które się ubiega odpowiednio pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium

dochodowego (tj. odpowiednio 674 zł lub 764 zł) pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Tabela 9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1	Zasiłek rodzinny	3.026	345.374,65
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	17	16.376,14
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	36	14.029,80
4	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	136	24.343,76
5	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	297	31.461,24
6	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	315	17.139,14
7	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	721	67.202,06
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	17	1921,00
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	437	28.879,32
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	34	34.000,00
11	Świadczenie rodzicielskie	202	185.997,00
12	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	0
Świadczenia opiekuńcze			

13	Zasiłek pielęgnacyjny	2651	572.193,00
14	Świadczenie pielęgnacyjne	1405	4.159.684,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
15	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do ZUS	707	577.899,00
16	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do KRUS	42	6.516,00
17	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	480	127.563,00

Zródło: opracowanie własne

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa w/w ustawie (dot. ciężkich i nieodwracalnych upośledzeń albo nieuleczalnych chorób zagrażających życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W 2024 r. nie wpłynęły żadne wnioski na świadczenie tego rodzaju.

3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe (np. kryterium dochodowe). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały do 30.09.2023 r., jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00

zł na osobę w rodzinie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209,00 zł miesięcznie. W/w kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje począwszy od okresu świadczeniowego rozpoczynającego się 1 października 2023 r.

Dodatkowo, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkować automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

Przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego brane są pod uwagę dochody członków rodziny osiągnięte w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy oraz zmiany w sytuacji dochodowej stanowiące utratę lub uzyskanie dochodu w rozumieniu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

W 2024 roku wypłacono 426 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 186.972,22 zł.

Należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego są dzielone: 40% stanowi dochód własny gminy, a 60 % stanowi dochód budżetu państwa.

W naszej ewidencji jest 45 dłużników alimentacyjnych, w tym 20 zamieszkuje na terenie naszej gminy.

Kwota zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2024 roku wyniosła 142.352,95 zł, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa - 128.403,90 zł
- przekazane na dochody własne gminy –13.949,05 zł

Prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 19 zawiadomień do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa,
- przekazaliśmy informację do Biura Informacji Gospodarczej o stanie zadłużenia dłużników w przypadku 26 dłużników,
- przeprowadzono 13 wywiadów alimentacyjnych i tyle samo odebrano oświadczeń majątkowych,
- nie wydano żadnych decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych

4. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny uprawnia rodziny wielodzietne co najmniej z trójką dzieci do ulg i zniżek.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest bezterminowo, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód.

W 2024 roku zostały złożone 33 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Wydano 82 karty, w tym :

- dla rodziców którzy posiadali na utrzymaniu troje i więcej dzieci – 20 szt.,
- dla rodziców którzy posiadają na utrzymaniu troje i więcej dzieci – 23 szt.,
- dla dzieci – 39 szt.

5. Wspieranie rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta kładzie nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie i zapobieganie trafianiu ich do pieczy zastępczej.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyżczeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w 2024 roku zatrudniał do końca maja 2 asystentów w łącznym wymiarze etatu $\frac{3}{4}$ etatu ($\frac{1}{2}$ etatu i $\frac{1}{4}$ etatu). W roku 2024 wsparciem asystenta rodziny objęto 13 rodzin. Z 4 z nich w trakcie roku zakończono współpracę, w tym z jedną, która zmieniła miejsce zamieszkania na inną gminę, w 3 przypadkach ze względu na brak efektów lub brak współpracy ze strony rodziny.

Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły łącznie 62.767,24 zł. Pozyskano również dotację

9.683,42zł na dodatki do wynagrodzeń oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta z rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”, z czego wykorzystano 9.101,28 zł.

6. Piecza zastępcza

Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych. Zadanie własne realizowane jest ze środków własnych gminy. Koszty związane z pobytem dzieci w pieczy rosną wraz z wydłużeniem okresu pobytu w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2024 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu dzieci z rodzin umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 245.918,16 zł

Tabela 10. Wydatki związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej

Pobyt dzieci w pieczy zastępczej	2023	2024
Liczba dzieci	18	20
Wydatki za pobyt dzieci w pieczy	158.178,63	245.918,16

Źródło: opracowanie własne

WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna przez cały czas przeobraża się i poszerza zakres swojego działania. Mimo to, nadrzędnym celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach jest nadal umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów oraz możliwości. Oprócz wsparcia finansowego, które świadczone jest rodzinom z gminy Sadki, świadczymy coraz bardziej różnorodne usługi społeczne. Otwieramy się na nowe formy takiego wsparcia. Realizowaliśmy Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością – edycja 2024.

Ponadto wprowadziliśmy fakultatywną formę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Zdajemy sobie bowiem sprawę z tego, że ze względu na rosnącą liczbę osób w zaawansowanym wieku, a także osób niepełnosprawnych będzie to najbliższy trend następnych dekad w pomocy społecznej. Należy otwierać się na różnorodne sposoby utrzymania człowieka w naturalnym środowisku rodzinnym, społecznym, a umieszczenie w instytucji powinno stać się ostatecznością w przypadku wyczerpania wszelkich możliwych środków. Aktywizacja i wzrost samodzielności, zaradności i integracji społecznej ma sprawić, że ludzi dotychczas zależni będą sobie lepiej radzić z trudami życia codziennego. Zaangażowanie najbliższego środowiska, np. sąsiadów jest również znakiem dzisiejszych czasów, w którym diagnozujemy zasoby i czerpiemy z nich nieocenioną siłę do rozwiązywania trudności życiowych osób i rodzin. Czasem bowiem niewielka pomoc może sprawić, że poprawi się jakość życia osoby z niepełnosprawnością lub seniora.

Nadal diagnozujemy w naszej gminie przypadki rodzin borykających się trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. W każdym przypadku podejrzenia wystąpienia takich trudności analizujemy sytuację rodzin pod kątem możliwości udzielenia wsparcia asystenta rodziny, żeby zapobiec poważnym konsekwencjom w przyszłości, np. zabezpieczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach będzie kontynuować realizowane zadania, które wynikają z ustaw oraz przyjętych programów, ale będzie otwierał się również na podejmowanie nowych inicjatyw, które zwiększą komfort życia mieszkańców gminy. Instytucja pomocy społecznej powinna być elastyczna i odpowiadać na bieżące potrzeby środowiska lokalnego. Zaplanowanie nowych projektów, programów i zadań do realizacji sprawi, że poszerzy się katalog oferty pomocy na rzecz mieszkańców naszej gminy

Należy więc:

- kontynuować realizację wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, zarówno materialnych, jak i usługowych,
- realizować nowe, innowacyjne programy i projekty, które poszerzą ofertę wsparcia dla wszystkich grup społecznych i będą odpowiedzią na zgłaszane potrzeby lokalnej społeczności,
- poszerzać i rozwijać międzyinstytucjonalną współpracę w celu rozwiązywania bardzo złożonych problemów mieszkańców gminy,
- podnosić poziom kompetencji pracowników Ośrodka, co będzie skutkowało efektywnym wykonywaniem zarówno dotychczasowych jak i innowacyjnych przedsięwzięć,

Analizując wydatki budżetowe z 2024 roku należy uwzględnić następujące potrzeby:

- Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z pobytem mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Koszty te zwiększają się z roku na rok.

Rośnie również liczba osób kierowanych do placówek całodobowych. Od wielu lat, niezmiennie zadanie to jest bardzo dużym wyzwaniem finansowym dla gminy. Społeczeństwo starzeje się i przybywa osób, które w codziennym życiu potrzebują wsparcia innych osób. Mimo, że skierowanie do takiej placówki jest ostatecznością, w wielu przypadkach jest to konieczność, gdyż usługi opiekuńcze nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb osoby niesamodzielnej.

- Zabezpieczenie środków finansowych na rozwój usług opiekuńczych, które pozwoliłyby na zabezpieczenie seniorów, osób chorych i niepełnosprawnych, które wymagają wsparcia w codziennym życiu. Zabezpieczenie większych środków własnych na program np. Korpus Wsparcia Seniorów, który współfinansuje realizację usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.
- Zabezpieczenie środków finansowych na rozwój tzw. opieki na odległość (teleopasek). W najbliższym czasie zamierzamy objąć takim wsparciem 10 osób z naszej gminy. Mamy nadzieję, że ta pomoc zyska na popularności i wesprze system opieki nad osobami schorowanymi i samotnymi oraz zwiększy ich bezpieczeństwo.
- Stworzenie mieszkania treningowego lub wspomaganego, dla osób, które przy odpowiednim wsparciu z zewnątrz mogłyby funkcjonować w swoim środowisku. Obecnie pomoc w formie skierowania do mieszkania treningowego lub wspomaganego jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Jest to wsparcie, będące szansą na uniknięcie pobytu w domu pomocy społecznej i samodzielność.
- Stworzenie miejsca dziennej opieki i wsparcia dla seniorów, dzięki któremu osoby starsze mogłyby pozostać aktywne nie tylko fizycznie i społecznie, a także otrzymałyby wsparcie rehabilitacyjne, psychologiczne, socjalne. Byłoby to to też pomocą, dla członków rodzin, którzy opiekują się seniorami na co dzień.
- Zabezpieczenie środków na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci z gminy w pieczy zastępczej - koszty te wzrastają z każdym rokiem. Niestety, rzadkością są przypadki, kiedy dzieci z pieczy wracają do domu rodzinnego.
- Zabezpieczenie środków finansowych na wsparcie rodzin biologicznych we właściwym sprawowaniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, by zapobiegać umieszczaniu dzieci w zastępczych formach opieki. Konieczne jest wsparcie umiejętności poprzez prowadzenie warsztatów kompetencji wychowawczych dla rodziców, pogadanek, prelekcji.
- Należałoby zwiększyć ilość etatów asystentów rodziny, ponieważ coraz więcej rodzin boryka się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Zauważamy, że coraz więcej rodzin potrzebuje pomocy w rozwiązywaniu problemów, a także specjalistycznej, np. psychologa, terapeuty.

- Zapewnienie lokali mieszkalnych rodzinom lub osobom, znajdującym się w kryzysie np. spowodowanym wystąpieniem przemocy lub przebywającym w skrajnie trudnych warunkach mieszkaniowych.
- Zapewnienie środków finansowych na zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do pomocy specjalistycznej, np. psycholog, terapeuta, gdyż oferowane wsparcie nadal nie zaspokaja w pełni zgłaszanego zapotrzebowania.
- Zabezpieczenie środków finansowych na odpowiednie do kwalifikacji i kompetencji wynagrodzenia oraz podwyżki dla pracowników, bowiem do realizacji wszystkich zadań potrzebna jest wykwalifikowana kadra. Praca w pomocy społecznej jest bardzo trudna, odpowiedzialność oraz wymagania są bardzo wysokie, więc powinno to być odpowiednio wynagradzane. Konieczne też jest stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez szkolenia, gdyż tego wymagają częste zmiany przepisów prawnych dot. świadczonej pomocy, a także przydzielane nowe zadania. Ponadto, zaoferowanie większych wynagrodzeń zachęcałoby do podjęcia pracy, np. opiekunki, z których naborem nadal są problemy. Wykwalifikowana kadra wymaga coraz wyższych wynagrodzeń, a pomoc społeczna musi zapewnić usługi na odpowiednim poziomie.
- Zabezpieczenie większych środków finansowych na obsługę prawną dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z uwagi na rosnący stopień skomplikowania spraw, a także na fakt, że bierzemy udział w coraz większej liczbie programów i projektów, w których realizacji niezbędne jest wsparcie prawne. Pracownicy ośrodka potrzebują także doradztwa prawnego, skoncentrowanego na tematyce pomocy społecznej. Wsparcie prawne miałoby niewątpliwie wpływ na wzrost skuteczności podejmowanych działań i inicjatyw. 87?
- Z uwagi na wielość zadań i obecnie dość skromne warunki lokalowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach, wskazane byłoby wyremontowanie i dopasowanie części budynku ośrodka pomocy społecznej, by chociaż wygospodarować gabinet dla specjalisty – psychologa. Obecne pomieszczenie przeznaczone na Punkt Interwencji Kryzysowej służy jako gabinet dla psychologa, do wydawania żywności, posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych i spotkań warsztatowych, które organizuje tutaj Ośrodek. Nie jesteśmy w stanie prowadzić jednocześnie zbyt wielu działań bez dodatkowych pomieszczeń.
- Zapewnienie środków finansowych na wkład własny do programów i projektów, których moglibyśmy realizować więcej, gdybyśmy mieli taką możliwość finansową.

Nadal istnieją liczne trudności w pomocy społecznej, m.in.:

- wielopropblemowość w rodzinach, która wymaga zaangażowania wielu instytucji w procesie pomocowym, w niektórych przypadkach jest to złożony interdyscyplinarny proces wsparcia,
- coraz powszechniejsze postawy roszczeniowe osób korzystających z pomocy społecznej, które wymagają dużego wsparcia przy znikomej aktywności własnej w zakresie poprawy swojej sytuacji życiowej,
- realizacja przez pracowników ośrodka wielu nowych, dodatkowych zadań pracowników nie wynikających tylko z ustawy o pomocy społecznej, ale również innych ustaw i rozporządzeń,
- częste zmiany przepisów, które wymuszają konieczność szkolenia się w zakresie wykonywanych obowiązków, co pochłania czas, który mógłby zostać spożytkowany np. na pracę socjalną w środowisku,
- nadmierna biurokratyzacja wszystkich czynności związanych z dokumentowaniem pracy pracowników socjalnych, w tym pracy socjalnej,

Skuteczność działań w zakresie pomocy społecznej w dużej mierze zależy od sprzyjającego i otwartego na zmiany i nowości otoczenia społecznego oraz instytucjonalnego. Z doświadczenia ostatnich lat wnioskujemy, że wszelkie zmiany i pomysły powinny być poprzedzone analizą i diagnozą potrzeb. To społeczność lokalna wyznacza bowiem trendy zmian, które należy wdrażać.

Dziękujemy za wszelkie wskazówki, uwagi i opinie wszystkim, którym polityka społeczna na gruncie lokalnym nie jest obojętna. Wierzymy, że razem będziemy bardziej skuteczni i dotrzemy do wszystkich, którzy takiej pomocy potrzebują.

Sporządziła:

Katarzyna Nowak

Kierownik GOPS w Sadkach

UZASADNIENIE

Na podstawie art.110 ust. 9 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn.zm.), kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala